

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

*ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ*

*ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ*

*Հետազոտության թեման՝ Սովորողների ինքնուրույն
գործունեության կազմակերպման ձևերը քիմիայի դասավանդման
համատեքստում*

Առարկան՝ Քիմիա

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Աշխեն Մանասյան

Ուսումնական հաստատություն՝ Նիզամու միջնակարգ դպրոց

Մասիս 2022

Բովանդակություն

Ներածություն.....	2
Սովորողների ինքնուրույն գործունեության կազմակերպման ձևերը քիմիայի դասավանդման համատեքստում	4
Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի հիմնական տեսակները քիմիայի դասավանդման համատեքստում	7
Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի ոչ ավանդական տեսակները.....	11
Եզրակացություն	16
Օգտագործված գրականության ցանկ	17

Ներածություն

Ժամանակակից պայմաններում, երբ մարդուն անհրաժեշտ գիտելիքների քանակը կտրուկ և արագ աճում է, այլևս հնարավոր չէ հիմնական «խաղաղրույքը» դնել որոշակի քանակությամբ փաստերի յուրացման վրա: Կարևոր է սերմանել իրենց գիտելիքները ինքնուրույն համալրելու, տեղեկատվության արագ հոսքով ըմբռնելու կարողություն:

Ցավոք, աշակերտների մեծամասնությունը լիովին չի տիրապետում ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներին, և դա նրանց սովորեցնելը թույլ կտա իրականացնել մասնագիտական կրթության հիմնական գործառույթը՝ որակյալ կադրերի պատրաստում, որոնք ոչ միայն ունեն համապատասխան գիտելիքներ, այլև ունակ են ստեղծագործելու: Այնուամենայնիվ, այս խնդիրը երբեմն պարզվում է, որ ժամանակակից ուսուցչի ուժերից վեր է, քանի որ աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի ռացիոնալ կազմակերպման խնդիրը դասավանդման տեսության մեջ և պրակտիկայում դեռևս լուծված չէ: Իսկ դա, անշուշտ, մեծ դժվարություններ է ստեղծում աշակերտների մեջ ստեղծագործական գործունեության նկատմամբ սեր և կարողություններ սերմանելու, նրանց մտածողության հմտությունների ձևավորման և հենց գիտելիքի նկատմամբ:

Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքը կրթական աշխատանքի տեսակ է, որը կրթական տեղեկատվության և ճանաչողական գործունեության իրականացման մեթոդների յուրացման հետ մեկտեղ նպաստում է աշակերտների կրթական աշխատանքի անկախության ձևավորմանը, որը պատրաստում է աշակերտին ինքնուրույն ճանաչողական գործունեության: «Աշակերտի ինքնուրույն գործունեությունը», ինչ ձևով էլ դա ընդունվի ուսումնական գործընթացում միշտ ունի մեկ հիմք՝ անհատական ճանաչողություն: Այն հիմնված է աշակերտական երկու տեսակի գործունեության վրա.

- 1) գործունեություն, որի նպատակն է որոշել փոփոխված իրավիճակի պայմաններում սովորած օրինաչափությունների գործողության հնարավոր փոփոխությունները,
- 2) օրինաչափությունների ինքնուրույն հայտնաբերմանն ուղղված գործունեություն:

Հետազոտական աշխատանքի **նպատակն է** քննիայի դասերին սովորողների ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների և կարողությունների ձևավորում, աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման հետ կապված

Ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաների կիրառում, որոշումներ կայացնելու նախաձեռնություններ և ստեղծագործական մտածողություն զարգացում:

Հետազոտական աշխատանքի **խնդիրներն են.**

- Պարզաբանել ինքնուրույն աշխատանքի ազդեցությունը աշակերտների զարգացման վրա,
- Ուսումնասիրել ինքնուրույն աշխատանքի առանձնահատկությունները քիմիայի դասավանդման գործընթացում:
- Ուսումնասիրել ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառումը աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքը կազմակերպելիս:

Սովորողների ինքնուրույն գործունեության կազմակերպման ձևերը քիմիայի դասավանդման համատեքստում

Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքը աշակերտների գործունեության բազմազանությունն է, որն իրականացվում է ղեկավարությամբ, բայց առանց ուսուցչի անմիջական մասնակցության:

Սա ուսուցչի հանձնարարությամբ վերապատրաստման հատուկ ձև է, որի իրականացումը պահանջում է ակտիվ մտավոր, որոնողական-հետազոտական և վերլուծական գործունեություն:

Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդական հիմքը գործունեության մոտեցումն է, երբ ուսուցման նպատակները կենտրոնացած են բնորոշ և ոչ ստանդարտ առաջադրանքների լուծման հմտությունների ձևավորման վրա, այսինքն՝ իրական իրավիճակներում, որտեղ աշակերտները պետք է ցույց տան գիտելիքներ որոշակի առարկայի մասին, օգտագործեն ներառարկայական և միջառարկայական հաղորդակցություններ:

Քիմիայի ուսուցման համակարգում քիմիական կրթության որակի բարձրացման առանցքային գործոններից մեկը աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքն է:

Քիմիայի ուսուցման հիմնական նպատակը քիմիական կոմպետենտության ձևավորումն է: Քիմիական կոմպետենտություն ձևավորելիս կարևոր է հատուկ ուշադրություն դարձնել աշակերտների անհատական ինքնակազմակերպման հմտությունների ձևավորմանը: Այս առումով ես հատուկ ուշադրություն ենք դարձնում ինքնուրույն աշխատանքի համակարգին:

Քիմիայի դասերին ինքնուրույն աշխատանքի տարածված տեսակներից է փորձարարական խնդիրների լուծումը: Փորձարարական առաջադրանքները ուսումնասիրված նյութի համախմբման լավագույն միջոցն են: Դրանց լուծումն օգնում է որոշել սովորողների կողմից նոր նյութի ըմբռնման աստիճանը, ինչպես նաև ցույց է տալիս ձեռք բերած գիտելիքները գործնական հարցեր լուծելու համար օգտագործելու հնարավորությունը: Քանի որ շատ քիչ ժամանակ է հատկացվում դասում նոր նյութի համախմբմանը, դասի այս մասում առաջարկվող առաջադրանքները պետք է լինեն հնարավորինս պարզ՝ ինչպես դրանց լուծման, այնպես էլ փորձի մեջ:

Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանք կազմակերպելիս առանձնացնում ենք դրա հետևյալ տեսակները.

ա) դիդակտիկ նպատակներով՝ կրկնել հիմնական գիտելիքները և նախապատրաստվել նոր նյութի ընկալմանը.

- ✓ ուսումնասիրել նոր նյութեր,
- ✓ համակարգել գիտելիքները,
- ✓ համախմբել գիտելիքներն ու հմտությունները՝ կատարելով ուսումնական վարժություններ,
- ✓ համախմբել գիտելիքները՝ կիրառելով այն նոր իրավիճակում.
- ✓ ստուգում, վերահսկում:

բ) սովորողների ճանաչողական գործունեության բնույթով:

գ) ըստ սովորողների աշխատանքի կազմակերպման ձևի՝ խմբակային, անհատապես տարբերակված.

դ) ըստ գիտելիքների աղբյուրի և ուսումնական միջոցների՝ դասագրքով, տեղեկագրով և այլ տպագիր նյութերով. պլան կազմելու, դիագրամներ կազմելով, քիմիական փորձեր իրականացնել, մոդելներով, խնդիրների բանավոր և գրավոր լուծումներով, քիմիական թելադրություններ գրելով և այլն:

Ցանկացած ինքնուրույն աշխատանքի համար մենք օգտագործում ենք այս չորս տեսակները:

Աշակերտներին մեթոդաբար ինքնուրույն աշխատանք տալ նշանակում է կազմել ինքնուրույն աշխատանքի ձևերի և թեմաների ցանկ, ձևակերպել դրանցից յուրաքանչյուրի նպատակներն ու խնդիրները, մշակել հրահանգներ կամ ուղեցույցներ, ընտրել ուսումնական, տեղեկատու, մեթոդական և գիտական գրականություն:

Ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի կառուցում.

1. Անցած տեսական նյութի կրկնություն,
2. Թեմայի հիմնական հարցերի կառուցում,
3. Թեմայի վերաբերյալ գիտելիքների խորության և բովանդակության որոշում, թեմայի վերաբերյալ ամփոփագրերի կազմում,
4. Վարժություններ, խնդիրների լուծում,

5. Կատարված գործունեության վերլուծություն,

6. Հմտությունների և կարողությունների ձեռքբերում,¹

Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի կառավարումն իրականացվում է հետևյալ ձևերով.

- ✓ Ընթացիկ հարցազրույց և վերահսկողություն,
- ✓ Խորհրդակցություններ
- ✓ Կատարված աշխատանքների վերանայման, գնահատման, ուղղման վերլուծություն
- ✓ Քննարկումներ, էվրիստիկական զրույցներ, մոտիվացիոն զրույցներ:
- ✓ Ամփոփում և այլն:

Աշակերտներին կարելի է տալ հետևյալ ցուցումները.

- Առաջադրանքի նպատակը
- Կատարման պայմանները
- Ծավալը
- Ժամկետավորում
- Նմուշի կատարում
- Իրականացնել մոնիտորինգ և հաշվառում
- Գնահատել, ակնարկ տալ աշխատանքին, ամփոփել ինքնուրույն, ստեղծագործական աշխատանքի հմտությունների յուրացման մակարդակը.

Այսպիսով կարելի է ասել, որ քիմիայի դասաժամին

1. Նոր գիտելիքների ձեռքբերումն ու ինքնուրույն գիտելիքներ ձեռք բերելու կարողության յուրացումն իրականացվում է դասագրքի հետ աշխատանքի, դիտարկումների և փորձերի, վերլուծական և հաշվողական բնույթի աշխատանքների հիման վրա:

2. Գիտելիքների համախմբումն ու կատարելագործումը կատարվում է հասկացությունների առանձնահատկությունները պարզաբանելու, դրանք սահմանափակելու և էական հատկանիշները ոչ էականներից առանձնացնելու վարժությունների հատուկ համակարգի օգնությամբ:

¹ <https://zaochnik.ru/blog/vidy-i-formy-samostojatelnoj-raboty-studentov-v-vuze/>

3. Գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակության զարգացումն իրականացվում է տարբեր տեսակի խնդիրների, ընդհանուր տեսքով խնդիրների լուծման, փորձարարական աշխատանքի և այլնի միջոցով:

4. Ստեղծագործական հմտությունների ձևավորումը ձեռք է բերվում շարադրություններ, ռեֆերատներ, հաշվետվություններ պատրաստելիս, առաջադրանքներ՝ խնդիրների լուծման նոր ուղիներ փնտրելիս և այլն:

Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի հիմնական տեսակները քիմիայի դասավանդման համատեքստում

Քիմիայի դասավանդման գործընթացում կիրառում են ինքնուրույն աշխատանքի ավանդական տեսակներից հետևյալները:

Տնային աշխատանք

Վաղուց հայտնի է, որ միայն նման ուսուցումը կարող է արդյունավետ լինել, երբ դպրոցի պատերի ներսում ձեռք բերված բոլոր գիտելիքներն ու հմտություններն ապահովված են աշակերտների գրագետ և համակարգված տնային աշխատանքով: Տնային աշխատանքը օգնում է ջանասիրության և անկախության ձևավորմանը:

Տնային աշխատանքի բովանդակությունը.

- ուսումնասիրված նյութի յուրացում,
- բանավոր և գրավոր վարժությունների, ստեղծագործական աշխատանքների կատարում,
- նյութի վերաբերյալ հաշվետվությունների
- դիտարկումների անցկացում,
- գործնական և լաբորատոր աշխատանքների կատարում,
- աղյուսակների, դիագրամների, դիագրամների ստեղծում ըստ նյութի.

Տնային առաջադրանքների մեծ մասը կրում է ընդհանուր բնույթ: Եթե անհատապես հարցնում են, ապա դա արվում է որոշակի թեմայի վերաբերյալ աշակերտի գիտելիքների բացերը լրացնելու նպատակով:

Կարևոր է ճիշտ չափել այս տեսակի ինքնուրույն աշխատանքի ծավալն ու բարդությունը: Հակառակ դեպքում աշակերտը կարող է ծանրաբեռնված լինել:

Աշխատանք գրքի հետ

Ինքնուրույն աշխատանքի այս տեսակը համարվում է հիմնականը, սակայն գործնականում հենց դրա հետ են ունենում ամենաշատ խնդիրներն աշակերտները:

Դպրոցականներն միշտ չէ, որ գիտեն, թե ինչպես օգտագործել գրադարանի կատալոգը, ընտրել համապատասխան գրականություն, բաց են թողնում այն տեղեկատվությունը, որը կարևոր է ամբողջ բովանդակությունը հասկանալու համար, որը պարունակվում է բովանդակության աղյուսակում, ծանոթագրություններում և ներածությունում:

Կարդալիս անհրաժեշտ է գրանցել կարևոր տեղեկություն, որպեսզի այն պահպանվի երկար ժամանակ:

Բարդ կամ պարզ պլան կազմելը

Պարզ պլան գրելիս բավական է տրամաբանական հաջորդականությամբ 3-4 նախադասությամբ նկարագրել գրքի բովանդակության իմաստը: Սա օգնում է երկար ժամանակ պահել հիշողության մեջ մեծ քանակությամբ գրքի տեքստ և հետագայում այն վերարտադրել: Պլանն օգտագործվում է նաև տեքստի ամրագրման այլ տեսակների կազմում՝ ռեֆերատներ :

Պլանավորումը ինքնատիրապետման կարևոր մասն է: Բարձրորակ պլանը վկայում է տեքստը վերլուծելու, դրա բովանդակությունը յուրացնելու ունակության մասին:

Գոյություն ունեն պլանների հետևյալ տեսակները.

- անվանական,
- վերացական,
- հիմնական պլան.

Պլան կազմելու համար խորհուրդ է տրվում օգտագործել գործողությունների հետևյալ հաջորդականությունը.

- կարդալ տեքստը հասկանալու համար
- վերընթերցել և սահմանել իմաստային սահմանները՝ այն վայրերը, որտեղ մի միտքը փոխարինվում է հաջորդով,
- անուն տվեք յուրաքանչյուր իմաստային հատվածին
- անցեք տեքստի վրայով և համոզվեք, որ իմաստային սահմանները ճիշտ են դրված:

Հիշեք՝ պլանի վրա աշխատելն ինքնին նպատակը չէ, այլ միայն տեքստի բովանդակության խորը ուսումնասիրության գործիք:

Ներկայացնեն 7-րդ դասարանի քիմիայի դասաժամին կիրառված ինքնուրույն աշխատանքի մեկ օրինակ:

1.Ո՞ր շարքում են նշված միայն ֆիզիկական մարմիններ.

- ա) գիրք, մեխ, այլումին, ազոտ
- բ) սեղան, գրիչ, տետր, մատանի
- գ) երկաթ, քանոն, ոսկի, թթվածին
- դ) պղինձ, ջուր, արծաթ, ջրածին

2.Քանի՞ նյութ է ներկայացված հետևյալ բառակապակցություններում. ջրի կաթիլ, պղնձե թաս, այլումինե կաթսա, ռետինե գնդակ, պղնձե կուժ, սառցե դոշակ, ոսկե մատանի.

- 1) 3
- 2) 6
- 3) 4
- 4) 5

3. Նշվածներից ո՞ր շարքում են գրված միայն օրգանական նյութեր.

- 1) ջուր, թթվածին, կավիճ, սպիրտ
- 2) կերակրի աղ, սպիտակուց, ճարպ, ազոտ
- 3) շաքարավազ, քացախաթթու, գլյուկոզ, սպիրտ
- 4) սոդա, ջուր, ածխաթթու գազ, բենզոլ

4. Ինչպիսի՞ ազդեցատային վիճակում կարող է գտնվել սնդիկը.

- 1. միայն պինդ վիճակ
- 2. միայն գազային վիճակում

3. միայն հեղուկ վիճակում

4. բոլոր երեք վիճակներում

5. Որքա՞ն է ոսկու ծուլակտորի զանգվածը, որի ծավալը 2 սմ³ է, իսկ ոսկու խտությունը 19,3 գ/սմ³ է.

1) 38,6գ

2) 9,65գ

3) 3,86գ

4) 1,93գ

6. Ո՞ր շարքում են գրված միայն բարդ նյութերի բանաձևեր.

1) Al, HCl, Cu, Na₂SO₄

3) H₂O, N₂, O₃, Ni, S₈

2) AgBr, H₂, CaCO₃, P₄

4) NaOH, CO₂, NH₃, CuSO₄

7. Ո՞ր շարքում են առկա միայն կովալենտային կապերով միացություններ.

1) NaCl, HCl, Cl₂, NaHCO₃

3) H₂, NH₃, H₂O, CH₄

2) KBr, HNO₃, CaO, P₄

4) N₂, Br₂, CuSO₄, Fe

8. Ո՞ր շարքում է գրված ֆոսֆոր, թթվածին, ածխածին, երկաթ և ազոտ քիմիական տարրերի նշանները.

1) F, C, P, Si, Na

2) O, C, Li, K, Ba

3) P, O, C, Fe, N

4) K, Na, P, Fe, C

9. Ո՞ր տարրական մասնիկներից է կազմված ատոմը.

1) միայն էլեկտրոններից

2) նեյտրոններից և էլեկտրոններից

3) պրոտոններից, էլեկտրոններից և նեյտրոններից

4) միայն պրոտոններից

10. Բնութագրեք հետևյալ ծծումբ տարրի ատոմը ըստ հետևյալ սխեմայի.

ա) քիմիական տարրի նշանը S

բ) կարգաթիվը, միջուկի լիցքը՝ Z = +16

գ) ատոմի բաղադրությունը (պրոտոնների, նեյտրոնների, էլեկտրոնների թիվը)

16e(16p, 16n)

դ) պարբերության համարը, լրիվ լրացված էներգիական մակարդակների թիվը 3 պարբերություն

ե) խմբի համարը, ենթախումբը (գլխավոր է, թե՞ երկրորդական), արտաքին էներգիական մակարդակում էլեկտրոնների թիվը

Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի ոչ ավանդական տեսակները

Ժամանակակից մարդուն հարմար չէ սովորելու այն, ինչ օգտագործվում էր անցյալ դարում: Գիտնականները բացահայտել են տեղեկատվության որակական յուրացման մի քանի նոր ուղիներ: Այժմ ներկայացնենք ինքնուրույն աշխատանքի ոչ ավանդական մի քանի տեսակներ:

Կենտրոններ

- հետազոտողների կենտրոն
- ստեղծագործողների կենտրոն
- գրավոր աշխատանքի կենտրոն
- բացահայտողների կենտրոն

Բացահայտողների կենտրոն

Այս կենտրոնում աշակերտները ընթերցում են տեքստը, կատարում նշումներ, վեր հանում վերջինիս հիմնական միտքը, ենթատեքստը և ներկայացնում ընկերներին կամ ուսուցչին:

Հետազոտողների կենտրոն

Այս կենտրոնում աշակերտները ընթերցում են տեքստը և օգտվելով այդ պահին ձեռքի տակ եղած այլ աղբյուրներից՝ համացանց, գրականություն, փորձում են լրացուցիչ հետաքրքիր նյութեր հայթայթել տեքստի վերաբերյալ:

Ստեղծագործողների կենտրոն

Մասնակիցները, տեքստի առանձնահատկություններից ելնելով, փորձում են այն որևէ կերպ վերարտադրել և ներկայացնել, օրինակ՝ բեմականացում, պաստառի պատրաստում, նկարազարդում, երգ, պար և այլն:

Գրավոր աշխատանքի կենտրոն

Այս կենտրոնում աշակերտները ընթերցում են տեքստը և իրականացնում խնդիրների լուծում՝ պահանջին համապատասխան:

Մետաիմացության թերթիկ

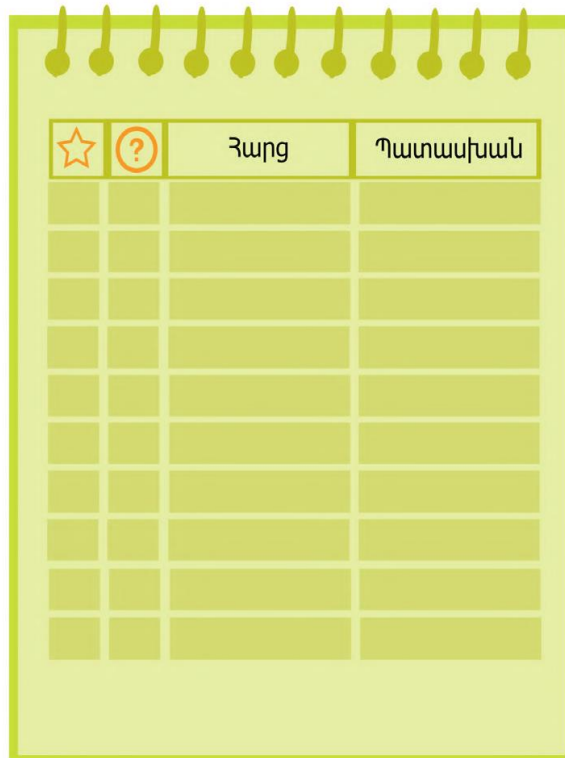
Այս թերթիկը լրացնելիս կատարեք հետևյալ չորս քայլերը՝

1. Ընթերցեք հարցերը: Դրեք աստղանիշ բոլոր այն հարցերի դիմաց, որոնց պատասխանները գիտեք: Դրեք «^օ» նշանը բոլոր այն հարցերի վրա, որոնց պատասխանները չգիտեք:

2. Գրեք իմացած բոլոր հարցերի պատասխանները պատասխան սյունակում:

3. Մեկ անգամ ևս ընթերցեք այն հարցերի պատասխանները, որոնց վրա դրել եք «^օ» նշանը:

4. Ստուգեք՝ արդյոք ճիշտ եք պատասխանել այն հարցերին, որոնց դիմաց աստղանիշ էիք դրել:

Կիսատ նախադասություն

Կիսատ նախադասություն

- Ես այսօր սովորեցի ...
- Ինձ զարմացրեց ...
- Այսօրվա դասի ամենաօգտակար բանը ...
- Ինձ հետաքրքրեց ...
- Այս դասի ժամանակ ինձ ամենաշատը դուր եկավ ...
- Մի բան, որ չհասկացա ...
- Մի բան, որ կուզեի ավելին իմանալ ...
- Այս դասից հետո ես զգում եմ ...
- Այս դասից ավելին կսովորեի, եթե ...

Պատկերում բերված կիսատ նախադասությունների լրացումն օգնում է աշակերտներին ամփոփել քիմիայի որևէ դասը: Իր ընտրությամբ, ուսուցիչը կարող է տալ այս նախադասություններից մի քանիսը կամ բոլորը՝ աշակերտներին հնարավորություն ընձեռելով իրենց ցանկությամբ ընտրել այն կիսատ նախադասությունները, որոնք կուզենան ավարտել:

Այժմ ներկայացնեն մետախիմացության թերթիկի մեկ օրինակ, որը կիրառել են 8-րդ դասարանի քիմիայի դասաժամին:

★	📝	Հարց	Պատասխան
		Ո՞ր միացությունում է ջրածնի օքսիդացման աստիճանը զրո:	
		Որքա՞ն է 1,8 գ զանգվածով ջրի մոլեկուլների թիվը	
		Գրել SO_3 թթվային օքսիդին համապատասխանող թթվի բանաձևը	
		Գրել SO_2 թթվի հարաբերական մոլեկուլային զանգվածն է.	
		Ի՞նչ զանգվածով (գ) ծծմբական թթու է փոխազդել ցինկի հետ, եթե ստացվել է 1 գ ջրածին:	
		Ո՞րքան է ջրածնի հարաբերական մոլեկուլային զանգվածը:	
		Լաբորատորիայում ի՞նչից են ստանում ջրածինը :	

Ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման գործընթացում ուսուցիչը գործում է նպատակին համապատասխան, որը սերտորեն կապված է գործունեության պայմանների, մեթոդների և արդյունքների հետ: Այս կապը գերիշխող է ինքնուրույն կազմակերպելու տարբեր աշխատանքը, դրա ակտիվացման մեթոդներն ու միջոցները:

Ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման հարցում ուսուցչի գործունեության սկզբնական փուլը ինքնուրույն աշխատանքի պլանավորումն է և դրա վերահսկումը ուսումնական ծրագրում : Այս պլանավորման հիման վրա կազմվում է ուսումնական կիսամյակի ինքնուրույն աշխատանքի և գիտելիքների վերահսկման ժամանակացույց և հաղորդվում աշակերտներին, որն իրականացնում է կազմակերպչական, ուսումնական և վերահսկիչ գործառույթներ:

Ինքնուրույն աշխատանքը միշտ ներքին մոտիվացված գործունեություն է: Հետևաբար, պրոֆիլային կրթության բոլոր փուլերում (նախադպրոցական, պրոֆիլ, մասնագիտացված) և կազմակերպման տարբեր ձևերով՝ դասեր, դասախոսություններ, սեմինարներ, լաբորատոր և գործնական պարապմունքներ, էքսկուրսիաներ, ուսումնական և նպատակային պրակտիկա, խաղեր, արտադասարանական տնային առաջադրանքներ, կոնֆերանսներ, մրցույթներ և այլն ուսուցչին ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման գործում:

Աշակերտներին պետք է խրախուսել արդյունավետ սովորելու համար: Ուսուցման ցանկացած փուլում աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքը արդյունավետ միջոց է ուսման նկատմամբ հետաքրքրությունը բարձրացնելու համար: Կատարելով առաջադրանքը՝ աշակերտները տիրապետում են գիտական գիտելիքների տարրերին, որոնման գործունեության ընթացակարգերին, որոնք նպաստում են քիմիայի պատրաստվածության բարձր մակարդակին:

Եզրակացություն

Այսպիսով, ինքնուրույն աշխատանքի մանկավարժական արժեքը մեծապես կախված է կազմակերպման ձևից:

Աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության ամենակարևոր պայմաններից է ուսուցչի կարողությունը ինքնուրույն աշխատանք պլանավորելու՝ ուսումնական գործընթացում տարբեր առաջադրանքներ ներառելու այնպես, որ խրախուսեն աշակերտներին ինքնուրույն հաղթահարել դժվարությունները:

Հարկ է նշել նաև, որ ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման առաջարկվող մեթոդաբանության կիրառումը աշակերտների մոտ առաջացնում է հետաքրքրություն իրենց ուսումնական գործունեության նկատմամբ, ձևավորում ինքնուրույն աշխատանքի հմտություններ և բարձրացնում առարկայի գիտելիքների մակարդակը:

Ինքնուրույն աշխատանքը աշակերտների համար ուսումնական գործունեության ամենահարմար ձևն է: Նա ձևավորում է փորձը ինքնակրթական գործունեություն, ցանկացած ժամանակաշրջանի համար ժամանակի և աշխատանքի պլանավորման, աշխատանքի կազմակերպման, կրթական աշխատանքի պայմանների վերլուծության, մեթոդների և միջոցների արդյունավետ օգտագործման, ուսումնական գործընթացում միջանկյալ և վերջնական արդյունքները վերահսկելու, դրանք համապատասխանեցնելու կարողություն, նպատակի հետ:

Այսպիսով աշակերտներին ուսումնական գործունեությանը խթանող կարևորագույն գործոնը ինքնուրույն աշխատանքն է:

Կարելի է եզրակացություն անել իմ կողմից մշակված խնդիրները լուծվեցին և քիմիայի դասերին աշակերտների մոտ ինքնուրույն աշխատանքի զարգացումը արդյունավետ է ստացվել, և ես հասել եմ ուսումնասիրության սկզբում իմ կողմից առաջադրված նպատակին:

Օգտագործված գրականության ցանկ

- 1/ К. В. Александрович « Виды и формы самостоятельной работы студентов»
- 2/ Ս. Խաչատրյան «Ուսուցման արդյունավետ հնարներ »
- 3/ Д.Ф. Хайбрахманова « Организация самостоятельной работы в системе профессионально направленной химической подготовки учащихся в профильной школе»